

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718200396
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2718200396.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. XXX/XX, D., zastúpenej splnomocnencom: Občianske združenie OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, IČO: 51 147 688, o zaplatenie 8.100,14 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 5Csp/30/2018-364 zo dňa 10. januára 2023 – voči zamietajúcejmu výroku III. a v časti výroku II. o povolení splátok, t a k t o

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku III. v časti o zaplatenie sumy 79,35 eura s príslušenstvom m e n í tak, že žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi sumu 79,35 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 79,35 eura od 25.08.2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku zamietajúci výrok III. p o t v r d z u j e.

II. Vyhovujúci výrok II. v napadnutej časti splatnosti žalobcovi priznanej istiny s príslušenstvom mení tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5.546,06 eura s príslušenstvom do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a prvého odvolacieho konania v rozsahu 54,64 %.

IV. Žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 11,58 eura zastavil; výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.546,06 eura spolu s úrokom z omeškania v sume 3,08 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.183,99 eura od 25.08.2017 do 07.03.2018, zo sumy 6.164,21 eura od 08.03.2018 do 17.04.2018, zo sumy 6.045,15 eura od 18.04.2018 do 05.06.2018, zo sumy 5.957,45 eura od 06.06.2018 do 14.08.2018, zo sumy 5.852,69 eura od 15.08.2018 do 24.09.2018, zo sumy 5.773,97 eura od 25.09.2018 do 06.11.2018, zo sumy 5.766,38 eura od 07.11.2018 do 08.11.2018, zo sumy 5.716,38 eura od 09.11.2018 do 09.01.2019, zo sumy 5.698,67 eur od 10.01.2019 do 06.03.2019, zo sumy 5.681,06 eura od 07.03.2019 do 24.04.2019, zo sumy 5.602,10 eura od 25.04.2019 do 06.06.2019, zo sumy 5.592,47 eura od 07.06.2019 do 16.08.2019, zo sumy 5.560,64 eura od 17.08.2019 do 15.10.2019, zo sumy 5.549,06 eura od 16.10.2019 až do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 150,- eur mesačne, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Výrokom III. žalobu vo

zvyšku zamietol a výrokom IV. rozhodol, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a pred súdom druhej inštancie v rozsahu 48,60 %, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ust. § 1 ods. 2, § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“), ako aj ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vecne súd argumentoval tým, že listinnými dôkazmi predloženými žalobcom mal preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol dňa 29.05.2015 záväzkový vzťah zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú zmluvu súd právne posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú. Listinou „Opakované upozornenie“ zo dňa 21.06.2017 žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy vo výške 278,13 eura do 26.06.2017, pričom žalovanú oboznámil s tým, že ak neuhradí dlžnú sumu, bude oprávnený úver zosplatiť. Listinou „Výzva na predčasné splatenie úveru“ zo dňa 24.08.2017 žalobca oznámil žalovanej, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, nakoľko žalovaná neobnovila plnenie svojich povinností v zmysle zmluvy o úvere aj napriek opakovaným výzvam zo strany žalobcu. Žalobca vyzval žalovanú na úhradu celého dlhu vo výške 8.775,72 eura s príslušenstvom najneskôr do 03.09.2017. Z fotokópie doručienky mal súd preukázané doručenie tohto podania žalovanej dňa 11.09.2017. Žalovaná následne pri svojej výpovedi uviedla, že oznámenie o zosplatnení pohľadávky prevzala. O existencii výzvy na úhradu dlžných splátok svedčí dôkaz – „Výzva na predčasné splatenie úveru“ zo dňa 24.08.2017. Z prehľadu uhradených splátok súd zistil, že žalovaná prestala riadne splácať splátky úveru v máji 2017, keď poslednú plnú splátku v sume 144,20 eura uhradila dňa 20.4.2017. V júli 2017 tak dlhovala najmenej dve splátky za máj a jún 2017 a v auguste 2017 dlhovala štyri splátky, preto zosplatenie pohľadávky bolo oprávnené. Žalobca výzvou zo dňa 21.06.2017 upozornil žalovanú, že je v omeškaní s úhradou splátok za úver vo výške 278,13 eura a súčasne ju upozornil, že v prípade, ak neuhradí dlžnú sumu do 26.6.2017, bude oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalovaná dlžnú sumu neuhradila, žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 24.8.2017, v tom čase žalovaná neuhradila štyri splátky.

4. Súd mal za preukázané, že žalobca pred poskytnutím úveru skúmal a overil príjem žalovanej (v zmysle § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ) dopytom na Sociálnu poisťovňu dňa 20.5.2015. Žalobca taktiež dňa 20.5.2015 (aj v súvislosti s poskytnutím hypotekárneho úveru) zisťoval z informačného systému úvery žalovanej s výsledkom uvedeným v Credit report - analytic - bez úverov. Na splátkach mala žalovaná mesačne uhrádzať 140,75 eura + 301,46 eura (hypotekárny úver), spolu 441,75 eura. V žiadosti o poskytnutie úveru (č.l. 129) zo dňa 29.5.2015 žalovaná deklarovala uvedené údaje a tiež čistý mesačný príjem 1.000 eur a dve vyživovacie povinnosti. Na základe uvedeného súd uzavrel, že žalobca s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť žalovanej ako dlžníka splácať poskytnutý úver pred uzatvorením zmluvy.

5. Súd ďalej zistil, že v zmluve o úvere zo dňa 29.05.2015 je dohodnutá výška úveru 10.000 eur, ktorá suma mala byť žalovanej reálne daná k dispozícii (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 zo dňa 21.4.2016). Avšak z výpisu z účtu žalovanej súd zistil, že žalovanej bola dňa 29.05.2015, t.j. v deň uzatvorenia úverovej zmluvy, na účet pripísaná iba suma 9.700 eur (čerpanie úveru) a suma 20 eur (vklad v hotovosti - A. B.) a odpísaná suma za mesačný poplatok za vedenie účtu -3,90 eura a zrážková daň - 0,01 eura. Túto skutočnosť potvrdzuje aj výpis zo systému žalobcu, podľa ktorého dňa 29.05.2015 bola z účtu žalobcu k úveru č. 089867 automaticky čerpaná suma 300 eur - poplatok za poskytnutie úveru a suma 9.700 eur bola poukázaná na účet klienta - žalovanej. Na základe uvedeného je teda celková reálna výška úveru poskytnutého žalovanej 9.700 eur, čo odporuje údaju uvedenému v Zmluve o úvere zo dňa 29.05.2015. V zmluve je tak nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru 10.000 eur, čo znamená že výška úveru je fakticky neuvedená - t.j. že zmluva neobsahuje výšku úveru, čo je povinná náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ. V zmluve boli dohodnuté splátky v počte 108, pričom každá splátka je v sume 140,75 eura, takže suma splátok je 15.201 eur (140,75 eura x 108). Ďalšia platba v sume 300 eur je v zmluve dohodnutá ako poplatok za poskytnutie úveru, čo tvorí spolu so sumou splátok 15.501 eur (15.201 eur + 300 eur). Preto údaj vyžadovaný v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ o celkovej čiastke, ktorú musí žalovaná zaplatiť je uvedený správne. Pokiaľ ide o výpočet RPMN v zmluve, súd použil údaj o poskytnutej výške úveru 10.000 eur a do nákladov dosadil aj poplatok za poskytnutie úveru 300 eur s tým že RPMN je potom vo výške 10,79 % a celkovo

na úhradu 15.501 eur (300 eur + 140,75 eura x 108 splátok), pričom v zmluve je RPMN uvedená vo výške 11,40 %, čo je v neprospech klienta, keďže reálna RPMN je v danom prípade nižšia. RPMN je údaj, ktorý má umožniť spotrebiteľovi lepšie vyhodnotiť výhodnosť alebo nevýhodnosť poskytovaného úveru. Absencia správneho údaju RPMN zavádza klienta a neumožňuje mu správne vyhodnotiť rozsah nákladov, ktoré bude musieť v súvislosti s úverom uhradiť, čím absentuje povinná náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ.

6. Súd prvej inštancie uzavrel, že zmluva o úvere zo dňa 29.05.2015 nemá všetky náležitosti, ktoré vyžaduje ZoSÚ. V zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech klienta (§ 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ) a v zmluve sa nachádza nesprávny údaj o poskytnutej výške úveru (§ 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ). Z dôvodu absencie týchto náležitostí sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a písm. c) ZoSÚ tento úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobcovi tak patrí pohľadávka v sume, ktorá tvorí rozdiel medzi poskytnutou sumou - istinou úveru 9.700 eur a uhradenými splátkami úveru. Preto od poskytnutej istiny úveru 9.700 eur súd odpočítal uhradené splátky úveru za obdobie od 22.6.2015 do 16.8.2017 vyčíslené žalobcom v sume 3.443,56 eura, čo je potom suma istiny na úhradu 6.256,44 eura (9.700 - 3.443,56). Túto sumu súd znížil o sumu v splátkach uhradené poistné 79,35 eura, t.j. 6.256,44 eura - 79,35 eura = 6.177,09 eura. K tejto sume súd pripočítal neuhradené, v zmluve dohodnuté poistné 6,90 eura = 6.183,99 eura. Od tejto sumy potom súd odpočítal platby žalovanej v prospech žalobcu, realizované po podaní žaloby (o ktoré žalobca zobral žalobu späť), t.j. v sume 626,35 eura a 11,58 eura (6.183,99 eura - 626,35 eura a 11,58 eura = 5.546,06 eura), na základe čoho súd určil výšku pohľadávky v sume 5.546,06 eura. Túto sumu ako istinu súd žalobcovi priznal a taktiež vyčíslené úroky z omeškania v sume 3,08 eura. Súd poukázal na to, že žalovaná v konaní nepreukázala, že by žalobcovi uhradila na splátkach úveru väčšiu sumu, v konaní uviedla že nemá vedomosť, akú sumu uhradila. Vo zvyšku uplatnenej istiny a úrokov z úveru súd žalobu zamietol.

7. Pretože sa žalovaná so splácaním úveru dostala do omeškania, vzniklo žalobcovi právo na úroky z omeškania. Súd priznal žalobcovi v súlade s § 517 OZ v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy istiny 6.183,99 eura (výška pohľadávky ku dňu zosplatnenia), ktorá istina bola postupne znižovaná v dôsledku následných čiastočných úhrad zo strany žalovanej: zo sumy 6.183,99 eura od 25.08.2017 do 07.03.2018, zo sumy 6.164,21 eura od 08.03.2018 do 17.04.2018, zo sumy 6.045,15 eura od 18.04.2018 do 05.06.2018, zo sumy 5.957,45 eura od 06.06.2018 do 14.08.2018, zo sumy 5.852,69 eura od 15.08.2018 do 24.09.2018, zo sumy 5.773,97 eura od 25.09.2018 do 06.11.2018, zo sumy 5.766,38 eura od 07.11.2018 do 08.11.2018, zo sumy 5.716,38 eura od 09.11.2018 do 09.01.2019, zo sumy 5.698,67 eura od 10.01.2019 do 06.03.2019, zo sumy 5.681,06 eura od 07.03.2019 do 24.04.2019, zo sumy 5.602,10 eura od 25.04.2019 do 06.06.2019, zo sumy 5.592,47 eura od 07.06.2019 do 16.08.2019, zo sumy 5.560,64 eura od 17.08.2019 do 15.10.2019, zo sumy 5.549,06 eura od 16.10.2019 až do zaplatenia. Zvyšnú časť uplatnenej pohľadávky súvisiacej s úrokmi z omeškania súd zamietol.

8. Ďalej súd prvej inštancie aplikoval ust. § 232 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a povolil žalovanej splácať pohľadávku v splátkach vo výške 150,- eur mesačne splatných vždy do posledného dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku, pretože mal za to, že nie je v schopnostiach žalovanej splatiť celý dlh naraz s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Súd tak rozhodol na základe vyjadrenia žalovanej na pojednávaní dňa 03.09.2020, kde uviedla, že pracuje ako živnostník - administratívne práce, príjem nemá pravidelný okolo 800 - 1000 eur mesačne. Má dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Jej náklady sú mesačne: 450 eur na hypotekárny úver, na elektrinu 53 eur, vodu 35 eur, na plyn 170 eur. Otec detí platí výživné. Vzhľadom na tieto okolnosti považoval súd výšku splátok za primeranú k výške priznanej pohľadávky a pomerom žalovanej s tým, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené práva žalobcu, a to vzhľadom na osobu žalobcu a výšku priznanej sumy. Pohľadávka by takto mala byť splatená približne za tri a pol roka.

9. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi podľa pomeru jeho úspechu vo veci priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 48,60 %. Uviedol, že žalobca si v konaní uplatňoval sumu celkovo vo výške 8.100,14 eura, ktorú znížil na sumu 7.463 eur v dôsledku úhrad žalovanej. Žalobcovi bola súdom priznaná istina vo výške 5.546,06 eura. V danom prípade je úspech žalobcu 74,30 %, a neúspech 25,70 %. Po odčítaní neúspechu žalobcu od jeho úspechu je výsledný úspech žalobcu vo výške 48,60 %.

10. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, a to v rozsahu v ktorom bola žaloba zamietnutá (výrok III.) a v časti, v ktorej súd povolil žalovanej splácať dlžnú sumu v splátkach (časť výroku II.). Dôvodil, že rozsudok považuje v napadnutej časti za nesprávny, pretože vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP). Poukazoval na bod 3.5 Obchodných podmienok pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. účinných v čase podpisu Zmluvy o úvere (ďalej len „OP“), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a podľa ktorého: „Peňažné prostriedky formou Pôžičky poskytne banka klientovi bezodkladne prostredníctvom úverového účtu jednorazovo v plnej výške Pôžičky. Z poskytnutých prostriedkov bude zaplatený (zinkasovaný) poplatok za poskytnutie úveru. Zvyšná časť bude vyplatená na klientom určený účet v zmluve o úvere alebo v žiadosti o poskytnutie Pôžičky najneskôr nasledujúci pracovný deň po uzatvorení zmluvy o úvere.“ Mal za to, že v súlade s § 499 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) bola v zmluve o úvere dohodnutá odplata za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky (poplatok za poskytnutie úveru) vo výške 300 eur. Žalobca v konaní preukázal výpisom z interného systému – z Prehľadu pohybov na úverovom účte, že poukázal na úverový účet v súlade s čl. 3 bod 3.5 OP sumu 10.000 eur. Z úveru 10.000 eur bola časť finančných prostriedkov vo výške 300 eur použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru započítaním v deň poskytnutia úveru žalovanej v zmysle bodu 3.5 OP. Použitie časti poskytnutej sumy žalovaným na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve v ods. 1.2 Základné podmienky, nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanej, ani neznižuje istinu dlhu žalovanej. V danom prípade bola výška úveru dohodnutá v sume 10.000 eur a do nákladov bol zahrnutý aj ďalší záväzok žalovanej v sume 300 eur (poplatok za poskytnutie úveru), čo sa prejavilo aj v určení celkovej čiastky, ktorú mala žalovaná uhradiť žalobcovi, t.j. poplatok za poskytnutie úveru v sume 300 eur tvorí súčasť nákladov na ťarchu žalovanej. Záväzok žalovanej vrátiť žalobcovi poskytnutý úver mal byť splnený splátkami a v časti úhrady poplatku za poskytnutie úveru bol zánik tohto záväzku dohodnutý aj vo forme zápočtu - čl. 3. bod. 3.5. OP tak, že z poskytnutých prostriedkov úveru bude zaplatený (zinkasovaný) poplatok za poskytnutie úveru a zvyšná časť bude vyplatená klientovi. Takýto spôsob splnenia dlhu vo forme zápočtu nie je zákonom zakázaný, je zákonom predpokladaný. Uvedený spôsob zániku záväzku spotrebiteľa vo forme zápočtu oproti záväzku žalobcu ako veriteľa na poskytnutie úveru je legálny a dovolený. Započítanie je zákonom dovolený legálny prostriedok zániku peňažného záväzku iným spôsobom ako reálnou úhradou. Podľa súdu však, pokiaľ sú na úhradu poplatku použité peňažné prostriedky z poskytnutého spotrebiteľského úveru, musí byť celková výška úveru vždy znížená o sumu tohto poplatku. Nie je však ničím výnimočným, že spotrebiteľ nedisponuje inými peňažnými prostriedkami a peniaze, ktoré inkasoval z banky, by „tak či tak“ použil na zaplatenie poplatku za poskytnutie úveru, aby sa vyhol eventuálnemu omeškaniu a následkom predpokladaným v zmluve o úvere. Ak spotrebiteľ nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu poplatku za poskytnutie úveru, je účelné a vzájomne výhodné, ak bude tento poplatok zúčtovaný z poskytnutého úveru. Nemusí to byť pritom iba otázka nedostatku financií, ale aj výsledok konsenzu medzi kontrahentmi (ako u žalobcu a žalovaného). Súd vychádzal najmä z rozsudku Súdného dvora Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“) zo dňa 21.04.2016 vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová c/a Finway, a.s., C-377/14. Jeho závery mechanicky aplikoval na prejednávajúcu vec, hoci išlo o skutkovo a právne diametrálne odlišnú situáciu, kedy spotrebiteľovi neboli do sféry jeho dispozície poskytnuté žiadne finančné prostriedky zo strany nebankového subjektu, ktorý poskytoval úvery. Dané rozhodnutie teda absolútne nemožno aplikovať na tento prípad. Zároveň toto rozhodnutie nedáva odpoveď na to, ako je potrebné uviesť celkovú výšku úveru v prípade, ak veriteľ poskytne úver v plnej výške na úverový účet klienta a následne pri prevedení týchto prostriedkov na inkasný účet klient uhradí poplatok za poskytnutie úveru. V tomto rozhodnutí sa uvádza, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Žalobca správne uviedol celkovú výšku úveru, a to aj v súlade s týmto rozhodnutím, pretože pri načerpaní finančných prostriedkov na úverový účet poskytol plnú výšku úveru. Zákonodarca jednoznačne uviedol, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov len v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje určitú náležitosť stanovenú zákonom. V tomto prípade však zmluva daný údaj obsahuje. Súd však nezodôvodnil, prečo dospel k záveru, že ak by aj tento údaj bol nesprávny (s čím sa však žalobca nestotožňuje), tak prečo nesprávny údaj má rovnaké dôsledky, ako keby tam vôbec nebol uvedený. Keby zákonodarca chcel, aby uvedenie nesprávneho údaju malo rovnaké následky, ako keby nebol uvedený vôbec, tak by to aj jednoznačne uviedol v príslušnej právnej norme. Tu žalobca odkázal na odlišné stanovisko JUDr. Milana L'alíka k rozhodnutiu sp. zn. I. ÚS

173/2010 a ďalej na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/55/2020 zo dňa 27.01.2021, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/21/2022 zo dňa 10.05.2022, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/84/2021 zo dňa 20.09.2022 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/16/2022 zo dňa 28.06.2022.

11. Pokiaľ ide o výšku RPMN, žalobca znovu poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11CoCsp/16/2022 zo dňa 28.06.2022 a odkazoval aj na Stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS (OFS) zo dňa 12.11.2019 (podané v rámci poskytnutia súčinnosti Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom). NBS pri preverovaní súladu výšky RPMN uvedenej v Úverovej zmluve žalobcu Prima banka Slovensko, a.s. so zákonom (v otázke výpočtu RPMN a úhrady poplatku za poskytnutie úveru), konštatovala správnosť výpočtu RPMN v zmluve, pričom k rovnakému výpočtu RPMN je možné dospieť dvomi matematickými operáciami, resp. rovnicami. Prvá rovnica uvádza na ľavej strane hodnotu úveru podľa úverovej zmluvy a na pravej strane je uvedená, okrem iného, hodnota poplatku za poskytnutie úveru. Druhá ekvivalentná rovnica umožňuje preniesť hodnotu poplatku za poskytnutie úveru na ľavú stranu (z pravej strany) a teda hodnota úveru na ľavej strane je znížená o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Pri oboch rovniciach vyšla hodnota RPMN rovnaká, a teda z toho vyplýva, že akékoľvek tvrdenie o tom, že žalobca pri výpočte RPMN vychádzal z nesprávnej sumy úveru, neobstojí. Na tomto mieste v odvolaní žalobca uviedol tiež výpočet podľa NBS. Na základe uvedeného mal za to, že výška RPMN bola vypočítaná správne, údaj o RPMN zodpovedá údajom poskytnutého plnenia zohľadňujúc aj výšku poplatku za poskytnutie úveru a úver v žiadnom prípade nemožno posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. K možnosti doplniť dokazovanie v odvolacom konaní žalobca poukazoval na uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 16Co/25/2017-114 zo dňa 20.02.2018, ktorým súd zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie a uviedol, že napriek tomu, že súd prvej inštancie nezavinil, že jeho rozhodnutie je nesprávne (vzhľadom na v odvolaní predložené dôkazy), odvolaciemu súdu nezostáva nič iné, než v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd konštatoval, že hoci sa listinné dôkazy v priebehu prvoinštančného konania v spise nenachádzali, odvolací súd uvedené listinné dôkazy považuje za dôležité pre správne rozhodnutie vo veci. V danej veci súd prvej inštancie uviedol, že vykonal výpočet RPMN, podľa ktorého mala byť hodnota RPMN vo výške 10,79 % a nie vo výške 11,40 %, ako je uvedené v zmluve, pričom údaj o RPMN 11,40% má byť v neprospech spotrebiteľa. Zákon č. 129/2010 Z.z. (§ 11 ods. 1 písm. d/) však sankcionuje úver bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou iba v tých prípadoch, keď je RPMN uvedená v zmluve v neprospech spotrebiteľa. Ak teda mala byť RPMN podľa súdu v nižšej výške, ako bola uvedená v zmluve, nemôže byť potom v žiadnom prípade v neprospech spotrebiteľa, keďže nemohla v čase uzavretia zmluvy skresliť predstavu žalovaného o výhodnosti/nevýhodnosti úveru. Názor súdu, že vyšší údaj o RPMN uvedený v zmluve má byť v neprospech spotrebiteľa, keď reálna RPMN má byť v skutočnosti nižšia, nemôže obstať.

12. Ďalší odvolací argument žalobcu smeroval k výške priznanej pohľadávky. Dôvodil, že súd priznal žalobcovi sumu, ku ktorej došiel po odpočítaní jednotlivých položiek od istiny úveru. Medzi takýmito položkami, ktoré odpočítaval, boli, okrem iného, všetky uhradené splátky žalovaným vo výške 3.443,56 eura a suma poisťného vo výške 79,35 eura. Žalobca má za to, že súd nesprávne odpočítal sumu 79,35 eura, resp. uvedenú sumu nemal odpočítavať vôbec, pretože táto suma bola už súčasťou celkových úhrad žalovanej, a teda bola zahrnutá v celkových úhradách 3.443,56 eura, čo je zrejmé aj z Prehľadu splácania – do predčasného zosplatnenia, ktorý bol prílohou žaloby. Súd týmto spôsobom neoprávnene ukrátil žalobcu o sumu 79,35 eura, keďže ju odpočítal ešte raz samostatne, a teda duplicitne.

13. K priznanej možnosti splácania dlžnej sumy v splátkach (§ 232 ods. 3 CSP) poukazoval na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/91/2017-138 z 16.05.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/87/2019 z 19.06.2019; sp. zn. 14Csp/34/2019 z 03.06.2020, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/163/2018 z 17.04.2019 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/197/2018 z 22.01.2020. Dôvodil, že zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky parížnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. Bez dôkazov komplexne objektivizujúcich majetkovú situáciu žalovanej – nebola splnená podmienka odôvodnenosti pre určenie dlhšej parížnej lehoty a súd priznaním možnosti splátok postupoval nad zákonom dovolený rozsah. Priznaním splátok vo výške 150 eur mesačne súd zapríčiniť, že žalovaná bude len istinu splácať tri roky. Takéto rozhodnutie v konečnom dôsledku z dôvodu úročenia dlhu nie je ani na prospech samotného žalovaného. Čo sa týka posúdenia samotných okolností prípadu, súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možností

žalovanej uhradiť dlžnú pohľadávku. Súd sa vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej, ale svoje zistenia obmedzil výlučne na uvedenie, že nie je v jej schopnostiach splatiť celý dlh naraz, pričom o možnosti splátok rozhodol na základe vyjadrení žalovanej, ktoré neboli podporené žiadnymi dôkazmi. Posúdenie finančných možností žalovanej pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovanej a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pritom pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba predpokladaný mesačný príjem a vyživovacia povinnosť žalovanej, ale jej celkové majetkové pomery. Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Ide totiž tiež o zabezpečenie a realizáciu práva na súdnu ochranu veriteľa a zákonných záruk na definitívnu nápravu narušeného právneho vzťahu. Uvedená výhoda povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, budú najmä - osobné a majetkové pomery strán, výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného v konaní, prejavovaná snaha o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv, či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 z 18.3.2013). Žalobca tu poukazoval aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 30CoCsp/1/2021 z 20.01.2022, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/52/2022 z 21.06.2022, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14CoCsp/10/2020 z 06.09.2022, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoCsp/40/2022 z 27.10.2022 a Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoCsp/37/2022 z 28.09.2022. Zdôraznil, že úver nemožno vyhodnotiť ako bezúročný a bez poplatkov, preto navrhoval, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, okrem časti, v ktorej bolo konanie zastavené a zaviazal žalovanú zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % - vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

14. Žalovaná samostatný odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadřila.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, z ktorého dôvodu bolo potrebné rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku, t. j. rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach v časti zmeniť (§ 388 CSP) a vo zvyšnej odvolaní napadnutej časti ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP).

16. Pretože výrok I. a časť vyhovujúceho výroku II. (okrem lehoty na plnenie) neboli napadnuté odvolaním, sú tieto časti rozsudku súdu prvej inštancie právoplatné a neboli predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu čiastočne zamietol dôvodiac, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve bola nesprávne

uvedená celková výška spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z.), ako aj nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa (§ 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z.), z ktorého dôvodu má žalobca nárok iba na zaplatenie nesplatenej istiny úveru spolu s úrokmi z omeškania a zároveň rozhodol o možnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi priznanú sumu v mesačných splátkach po 150 eur, prihliadajúc na jej majetkové a osobné pomery.

18. Žalovaný so zamietajúcou časťou rozsudku súdu prvej inštancie nesúhlasil a dôvodil, že v zmluve bola správne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru zahŕňajúca aj poplatok za poskytnutie úveru, rovnako výška RPMN bola v zmluve uvedená (aj vypočítaná) správne, resp. dôvodil že uvedenie nesprávneho údaj v spotrebiteľskej zmluve, by nemalo mať rovnaké následky, ako neuvedenie žiadneho údaj. Ďalej mal za to, že súd nesprávne určil výšku priznanej istiny, pretože od priznanej sumy odpočítal sumu poistného 79,35 eura, ktorá suma nemala byť odpočítaná, pretože bola už súčasťou celkových úhrad žalovanej, preto ju súd odpočítal duplicitne. Napokon nesúhlasil s tým, že žalovanej bolo súdom umožnené zaplatiť dlžnú sumu v splátkach.

19. Prvý odvolací argument žalobcu spočíval v tvrdení, že výška spotrebiteľského úveru 10.000 eur bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená správne, pretože v súlade s bodom 3.5 Obchodných podmienok, bola z úveru 10.000 eur časť finančných prostriedkov vo výške 300 eur použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru započítaním v deň poskytnutia úveru žalovanej, pretože spôsob splnenia dlhu vo forme zápočtu nie je zákonom zakázaný. Odvolací súd z obsahu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 000000000015468 zo dňa 29.05.2015 zistil, že dohodnutá výška úveru bola 10.000,- eur a poplatok za poskytnutie úveru bol 300,- eur. Úver mala žalovaná splácať v 108 mesačných splátkach po 140,75 eura, t. j. spolu mala zaplatiť sumu 15.201 eur. V zmluve je uvedené, že celková čiastka, ktorú má žalovaná zaplatiť je 15.501,- eur (t. j. 15.201 eur + 300 eur poplatok). Súd prvej inštancie uzavrel, že v zmluve bol uvedený nesprávny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. g/ ZoSÚ), nakoľko žalovanej bola v deň uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere pripísaná na účet suma iba 9.700 eur, nebola jej teda daná k dispozícii suma dohodnutá v zmluve (10.000 eur), pretože z účtu žalobcu k úveru č. 089867 bola automaticky čerpaná suma 300 eur – poplatok za poskytnutie úveru a až suma 9.700 eur bola poukázaná na účet klienta – žalovanej.

20. V rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s., sa Súdny dvor EÚ okrem iného vyjadril k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv a na otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru“ obsiahnutý v článku 3 písm. l/ a článku 10 smernice 2008/48/ES a pojem „výška čerpania“ obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice odpovedal, že článok 3 písm. l/ a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V rozhodnutí Súdny dvor uviedol, že informácia o celkových nákladoch úveru umožňuje spotrebiteľovi porovnať ponuky úverov a posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90).

21. Tento záver Súdneho dvora treba interpretovať ako požiadavku na transparentnosť úverovej zmluvy, aby spotrebiteľ rozumel, aký vysoký je jeho záväzok a akú má povahu. Napr. ako v danom prípade, ak je ako celková výška úveru uvedená na zmluve suma 10.000 eur, tak spotrebiteľ spláca túto výšku úveru, hoci sa môže mylne domnievať, že spláca len 9.700 eur, ktoré mu veriteľ „skutočne“ požičal.

22. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 7Cdo/106/2022 zo dňa 25.07.2023 uviedol: „Jednou z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, je aj údaj o výške úveru, ktorého definíciu podáva ust. § 2 písm. g/ ZoSÚ. Spotrebiteľ na základe v zmluve správne uvedených informácií o výške skutočne poskytnutého úveru, dostáva jasnú predstavu o celkovej hodnote svojho záväzku, o tom, čo vlastne spláca a akú sumu si skutočne požičal, ako aj to, akú má povahu jeho záväzok z hľadiska nákladov s ním spojených. Zároveň nesprávne uvedený údaj, môže mať za následok vplyv na správnosť ďalších údajov spotrebiteľskej zmluvy a tiež na samotnú výšku záväzkov spotrebiteľa (výšku splátky, úročenie úverovej zmluvy). Pokiaľ teda údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, pričom nesplnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ). V tomto smere teda neexistuje žiadna výnimka a veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce

údaje v zmluve tým, že v nej síce uvedie, akú čiastku predstavuje náklad, avšak zároveň ho prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, teda aktívum, hoci v skutočnosti ide o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasil s okamžitým započítaním nákladu do výšky úveru.“

23. Navýšenie celkovej výšky úveru o náklady má aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver (tu 9.700 eur), ale aj náklad (tu poplatok za poskytnutie úveru 300 eur), tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatenej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy.

24. Z uvedených dôvodov bol správny záver súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ a rovnako správne súd uplatnil aj sankciu za porušenie tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

25. Neobstojí pritom argument žalobcu v odvolaní, že zákonodarca považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, iba ak zmluva neobsahuje určitú náležitosť stanovenú zákonom, preto ak zmluva túto náležitosť obsahuje, avšak údaj je nesprávny, nemôže to mať rovnaké následky. K tomuto tvrdeniu je potrebné uviesť, že na to, aby bolo možné konštatovať splnenie povinnosti veriteľa vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, musia byť údaje v spotrebiteľskej zmluve uvedené nielen formálne, ale zároveň musia byť aj úplné, určité, zrozumiteľné a správne. Týmto spôsobom zákonodarca chráni spotrebiteľa a napĺňa aj účel sledovaný právnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, ktorým je úplné informovanie spotrebiteľa o podmienkach, v tomto prípade úverovej zmluvy, v záujme ochrany slabšej zmluvnej strany. Správnosť údajov totiž nepochybne ovplyvňuje rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do určitého záväzku. Zároveň spotrebiteľ musí mať možnosť riadne sa oboznámiť a porozumieť predmetu a obsahu právneho úkonu, aby vedel, čo konkrétne je predmetom dojednávania a aké sú jeho práva a záväzky z toho plynúce. Ak by súd pripustil výklad, že akýkoľvek údaj (teda aj chybný) uvedený v zmluve spĺňa podmienky § 9 ods. 2 cit. zákona, stratilo by toto ustanovenie zmysel (rovnako rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 z 30.06.2022).

26. Vzhľadom na to, že už len samotná skutočnosť nesprávneho uvedenia celkovej výšky poskytnutého úveru v úverovej zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. g) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, bolo v predmetnej veci ďalej už nadbytočným zaoberať sa správnosťou ďalšieho údajov v úverovej zmluve o výške RPMN.

27. Pokiaľ však ide o celkovú sumu, ktorú súd prvej inštancie zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalobcovi titulom povinnosti vrátiť nesplatenú časť poskytnutej istiny, tu dospel odvolací súd k záveru, že bola dôvodná obrana žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie nesprávne odpočítal od žalovanej celkovo zaplatenej sumy 3.443,56 eura sumu poistného vo výške 79,35 eura, ktorá už bola zahrnutá v celkových úhradách 3.443,56 eura, čím bol žalobca bezdôvodne ukrátený o sumu 79,35 eura, teda ju súd odpočítal duplicitne.

28. Je zrejmé, že vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, bola žalovaná povinná vrátiť žalobcovi iba rozdiel, medzi skutočne poskytnutou sumou istiny úveru 9.700 eur a ňou dokopy uhradenými splátkami vo výške 3.443,56 eura. Zo žalobcom predloženej listiny – Prehľad splácania do predčasného zosplatenia (č. l. 46 spisu) vyplýva, že od poskytnutia úveru až do jeho zosplatenia zaplatila žalovaná žalobcovi postupne v splátkach sumu celkom 3.443,56 eura, ktorú si žalobca započítal vo výške 1.849,46 eura na úrok, vo výške 1.514,75 eura na istinu a vo výške 79,35 eura na poistné (t. j. 1.849,46 eura + 1.514,75 eura + 79,35 eura = 3.443,56 eura). Z uvedeného je zrejmé, že v celkovo zaplatenej sume 3.443,56 eura už suma 79,35 eura žalobcom bola zahrnutá, preto nebol dôvod ju od žalovanej celkovo uhradenej sumy odpočítavať. Argument žalobcu, že pokiaľ súd od žalovanej celkovo uhradenej sumy 3.443,56 eura (už obsahujúcej sumu 79,35 eura) odpočítal sumu poistného 79,35 eura, odpočítal túto duplicitne, bol teda oprávnený.

29. Vzhľadom na tento súdom prvej inštancie nesprávne vykonaný matematický výpočet zostávajúcej sumy nesplatennej istiny úveru, odvolací súd podľa § 388 CSP v časti zmenil žalobcom napadnutý zamietajúci výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 79,35 eura (ktorá bola súdom prvej inštancie nesprávne odpočítaná od žalovanej splatenej sumy), a to spolu s úrokom z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5 % ročne zo sumy 79,35 eura od 25.08.2017 (deň nasledujúci po predčasnom

zosplatnení úveru) do zaplataenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku však zamietajúci výrok III. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, nakoľko vzhľadom na už vyššie uvedené nevzhliadol argumenty žalobcu snažiace sa vyvrátiť záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru za dôvodné.

30. Posledný odvolací argument žalobcu smeroval voči paričnej lehote určenej súdom vo vyhovujúcom výroku II. napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie umožnil žalovanej žalobcovi priznanú istinu s príslušenstvom zaplatiť v mesačných splátkach po 150 eur, splatných vždy do posledného dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Žalobca dôvodil, že podmienka pre určenie dlhšej paričnej lehoty v danom prípade nebola splnená, pretože to neodôvodňovali pomery na strane žalovanej, čím došlo k jej zvýhodneniu na úkor žalobcu.

31. Podľa § 232 ods. 2, 3 a 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak (ods. 2). Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu (ods. 3). Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (ods. 4).

32. V rozhodnutí súdu, ktorým sa ukladá strane povinnosť poskytnúť peňažné plnenie, musí byť určená lehota, v ktorej má povinná strana svoju povinnosť splniť. Ust. § 232 ods. 3 a 4 CSP upravuje všeobecnú lehotu na plnenie, ktorá začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Najbežnejšie používaná lehota na plnenie v súdnych rozhodnutiach je do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá lehota platí aj v prípadoch, keď súd vo výroku na plnenie lehotu neurčil. Lehota na plnenie (tzv. paričná lehota), môže byť tiež rozhodnutím súdu predĺžená, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti prípadu, t. j. spravidla v prípade, ak je splnenie povinnosti v lehote troch dní objektívne nemožné. Predĺženie paričnej lehoty však musí súd v rozsudku odôvodniť, teda vysvetliť svoj záver, prečo je dôvodné povolenie predmetnej výhody splátok so zreteľom na pomery (sociálne, rodinné, majetkové, zdravotné a iné) toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, so zreteľom na výšku prisúdennej čiastky, pomery oprávneného, resp. iné okolnosti prípadu.

33. V zmysle odôvodnenia napadnutého rozsudku, pristúpil súd prvej inštancie k aplikácii ust. § 232 ods. 3, 4 CSP keď zistil, že žalovaná je živnostníčka, vykonáva administratívne práce s nepravidelným príjmom okolo 800 - 1000 eur mesačne, má dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom a jej mesačné náklady sú: 450 eur splátky hypotekárneho úveru, elektrina 53 eur, voda 35 eur, plyn 170 eur s tým, že otec detí riadne platí výživné (vyjadrenie žalovanej na pojednávaní dňa 03.09.2020, t. j. v štádiu pred prvým rozhodnutím súdu vo veci). Súd považoval výšku splátok za primeranú k výške priznanej pohľadávky a pomerom žalovanej s tým, že povolením splácania dlhu v splátkach nebudú ohrozené práva žalobcu, a to vzhľadom na osobu žalobcu a výšku priznanej sumy a zohľadnil aj skutočnosť, že pohľadávka by takto mala byť splatená približne za tri a pol roka.

34. Pozornosti odvolacieho súdu však neuniklo, že na pojednávaní dňa 27.10.2022 (t. j. po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom) žalovaná uviedla, že hypotekárny úver je už splatený, iné pohľadávky na úhradu nemá, s tým, že má stále vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom (E. F., nar. XXXX a G. F., nar. XXXX), ktoré s ňou bývajú, pracuje ako živnostník pre realitnú kanceláriu s príjmom cca 1.000 – 1.200 eur mesačne. Odvolací vzhľadom na tieto okolnosti na strane žalovanej má na rozdiel súdu prvej inštancie za to, že v prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre to, aby bolo povolené žalovanej uhrádzať dlh v splátkach, keďže jednak neboli preukázané také osobné, majetkové, či zárobkové pomery žalovanej, ktoré by to odôvodňovali, ale neodôvodňuje to ani výška dlhu, pričom bez povšimnutia nemôže zostať okolnosť, že podľa úverovej zmluvy bola dohodnutá splatnosť úveru 20.05.2024, teda ak by žalovaná predmetný spotrebiteľský úver riadne splácala, pričom tento by bol bezúročný, tak mal byť t. č. už splatený, resp. aj vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané dňa 10.01.2023 odkedy ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu uplynula doba 14 mesiacov, žalovanej nič nebránilo, aby aj počas tohto obdobia žalobcovi priznanú sumu istiny s príslušenstvom (voči ktorej - výrok II. - žalovaná odvolanie ani nepodala), postupne aspoň čiastočne splácala. Vzhľadom na uvedené okolnosti by bolo podľa odvolacieho súdu značne znevýhodňujúce veriteľa, ak by aktuálne bola žalovanej v predmetnej veci priznaná dlhšia ako zákonom stanovená lehota

na plnenie. Navyše platenie rozhodnutím súdu priznanej pohľadávky v splátkach, či zrážkami z príjmu, je tiež možným spôsobom exekúcie v prípadnom exekučnom konaní. Preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil vyhovujúci výrok II. v napadnutej časti splatnosti žalobcovi priznanej istiny s príslušenstvom tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5.546,06 eura s príslušenstvom v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

35. Pretože odvolací súd napadnuté rozhodnutie v časti zmenil, bolo jeho povinnosťou podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodnúť aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Žalobca sa v spore domáhal zaplata sumy 8.100,14 eura s príslušenstvom, pričom v spore mu bola priznaná suma 5.546,06 eura s príslušenstvom a suma 79,35 eura s príslušenstvom, pričom za procesný úspech žalobcu treba považovať aj sumy zaplatené žalovanou po podaní žaloby a to v sume 626,35 eura a v sume 11,58 eura, spolu sa tak žalobca v spore domohol zaplata sumy 6.263,34 eura s príslušenstvom. Potom podľa výsledku konania ako celku bol hrubý úspech žalobcu v rozsahu 77,32 % (6.263,34 eura : 8.100,14 eura x 100) a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 22,68 % (100 % - 77,32 %) a tým je daný prevažný čistý úspech žalobcu v rozsahu 54,64 % (77,32 % - 22,68 %). Úspešnejšiemu žalobcovi tak vznikol nárok na náhradu trov prvoinštančného a prvého odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 54,64 % (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 2 CSP musel aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov prvoinštančného a prvého odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. O náhrade trov tohto odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 ods. 1 CSP, rozhodol odvolací súd ex offa podľa § 255 ods. 2 CSP avšak v odvolacom konaní prevažne úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal. Žalobca sa odvolal voči zamietajúcej časti rozsudku t. j. v rozsahu o zaplata sumy celkom 1.916,15 eura s príslušenstvom (t. j. uplatnená suma 8.100,14 eura mínus v priebehu konania zaplatené sumy, v ktorých častiach o 626,35 eura a o 11,58 eura bolo konanie zastavené, mínus priznaná suma 5.546,06 eura s príslušenstvom = 1.916,15 eura s príslušenstvom), pričom v tomto odvolacom konaní bolo vyhovené jeho odvolaniu iba v rozsahu o zaplata sumy 79,35 eura s príslušenstvom, t. j. hrubý úspech žalobcu bol v rozsahu 4,14 % (79,35 eura : 1.916,15 eura x 100) a hrubý úspech žalovanej bol v rozsahu 95,86 % (100 % - 4,14 %) a tým je daný prevažný čistý úspech žalovanej v rozsahu 91,72 % (95,86 % - 4,14 %). V odvolacom konaní úspešnejšej žalovanej tak vznikol nárok na náhradu trov tohto (druhého) odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 91,72 %.

40. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčísliła a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v tomto odvolacom konaní nevznikli.

41. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

42. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovanej rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom

z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

43. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

44. Odvolací súd potom hoci v odvolacom konaní úspešnejšej žalovanej nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

45. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).